

Suvestinė redakcija nuo 2021-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [112-3263](#), i. k. 099301MISAK00000417

Nauja redakcija nuo 2021-04-30:

Nr. [D1-257](#), 2021-04-28, paskelbta TAR 2021-04-29, i. k. 2021-08923

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL POŽEMINIO VANDENS GRĘŽINIŲ PROJEKTAVIMO, ĮRENGIMO,
KONSERVAVIMO IR LIKVIDAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

1999 m. gruodžio 23 d. Nr. 417
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 10 punktu,

tvirtinu Požeminio vandens gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

DANIUS LYGIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2021 m. balandžio 28 d. įsakymo
Nr. D1-257 redakcija)

POŽEMINIO VANDENS GRĘŽINIŲ PROJEKTAVIMO, ĮRENGIMO, KONSERVAVIMO IR LIKVIDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Požeminio vandens gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato požeminio vandens gavybos, monitoringo ir tyrimo gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarką.

2. Požeminio vandens gręžinius įrengti, konservuoti ir likviduoti, rengti požeminio vandens gavybos gręžinio projektą ir požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektą turi teisę fiziniai ir juridiniai asmenys ar šių asmenų grupės, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartį (toliau – asmenys), turintys leidimą tirti žemės gelmes, suteikiantį teisę atlikti požeminio vandens paiešką ir žvalgybą. Asmenys, turintys leidimą tirti žemės gelmes, suteikiantį teisę atlikti ekogeologinį tyrimą, vykdydami ekogeologinius tyrimus, turi teisę įrengti ir likviduoti požeminio vandens monitoringo gręžinius, rengti požeminio vandens monitoringo gręžinio likvidavimo projektą.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **gręžskylė** – atvira gręžinio ertmė, apribota sienelėmis ir dugnu;

3.2. **gręžinys** – gręžskylė, kurioje arba kurios dalyje sumontuoti tam tikro skersmens ir konstrukcijos vamzdžiai;

3.3. **požeminio vandens gręžinys** – įrenginys, skirtas požeminio vandens gavybai, monitoringui ar tyrimams;

3.4. **požeminio vandens gręžinio įrengimas** – technologinių operacijų ir darbų visuma požeminio vandens gręžinio ertmei uolienose padaryti ir jį parengti naudoti;

3.5. **požeminio vandens gręžinio konservavimas** – laikinai nenaudojamo požeminio vandens gręžinio sandarinimas, siekiant išsaugoti jo būklę ir apsaugoti žemės gelmes nuo taršos;

3.6. **požeminio vandens gręžinio likvidavimas** – toliau eksploatuoti nebetinkamo ar nebereikalingo požeminio vandens gręžinio užpildymas specialiu skiediniu ar natūraliu gruntu ir antžeminės dalies išmontavimas;

3.7. **požeminio vandens gavybos gręžinio pergręžimas** – požeminio vandens gavybos gręžinio gręžimas toje pačioje požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-ojoje juostoje, kai likviduotas buvęs gręžinys, arba esamo požeminio vandens gręžinio gilinimas tame pačiame vandeningajame sluoksnyje;

3.8. **požeminio vandens gavybos gręžinys** – požeminio vandens gręžinys, skirtas požeminiam vandeniui išgauti;

3.9. **požeminio vandens monitoringo gręžinys** – požeminio vandens gręžinys, kuriame sistemingai stebimas požeminio vandens lygis, matuojama temperatūra ir kitos fizikinės savybės, imami hidrocheminių tyrimų ėminiai;

3.10. **požeminio vandens tyrimo gręžinys** – požeminio vandens gręžinys, skirtas požeminio vandens hidrogeodinaminiais parametrais ir vandeningojo sluoksnio uolienų fizikinėms savybėms nustatyti, požeminio vandens ir uolienų tyrimo ėminiams imti;

3.11. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos kaip Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatyme.

II SKYRIUS

POŽEMINIO VANDENS GAVYBOS GRĘŽINIO PROJEKTAVIMAS, PROJEKTO DERINIMAS

4. Fiziniai ar juridiniai asmenys ar šių asmenų grupės, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartis, ketinančios įsirengti gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinį, turi raštu ar elektroniniu būdu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu, pateikti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama įrengti gręžinį, vykdomajai institucijai paraišką gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžiniui projektuoti (toliau – paraiška). Paraiškos forma nustatyta Aprašo priede.

5. Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatytais terminais teikia išvadą dėl gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinio projektavimo. Teigiama savivaldybės vykdomosios institucijos išvada yra pagrindas gręžiniui projektuoti.

6. Požeminio vandens gavybos gręžinio projektas rengiamas visiems požeminio vandens gavybos gręžiniams, įskaitant požeminio vandens žvalgybai skirtus gręžinius.

7. Požeminio vandens gavybos gręžinio projektą sudaro:

7.1. bendrieji duomenys (projekto pavadinimas, adresas, sklypo kadastro numeris, kokios rūšies vandens gavybai įrengiamas gręžinys, vandens naudojimo paskirtis, planuojamas išgauti požeminio vandens kiekis per parą, gręžinio našumas kubiniais metrais per valandą, projektą rengusio fizinio asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas ir teisinė forma, juridinių ar fizinių asmenų grupės pavadinimas, kai projektą rengia juridinis asmuo ar juridinių asmenų grupė, nurodoma ir fizinio asmens, rengusio projektą, vardas, pavardė);

7.2. požeminio vandens gavybos gręžinio geologinis-techninis brėžinys, gręžinio antžeminės dalies sprendiniai, rekomenduojamas vandens siurblio didžiausias leidžiamas našumas ir gręžinio įrengimo techninės specifikacijos. Jeigu požeminio vandens gavybos gręžinį numatoma įrengti požeminio vandens proveržio rizikos zonose, nustatytoje Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) direktoriaus, gręžinio konstrukcijoje turi būti numatytas gręžskylės sienelių tvirtinimas apsauginiais vamzdžiais;

7.3. vandens kiekio apskaitos prietaiso įrengimo vietos brėžinys, kai Žemės gelmių įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais turi būti įrengti apskaitos prietaisai, galimybės kontroliuoti vandens lygį ir paimti vandens mėginių aprašas, suprojektuoti apskaitos prietaisų naudojimui reikalingi priėjimai;

7.4. požeminio vandens gręžinio padėtis su nurodytomis koordinatėmis ir vandenvietės (gręžinio) apsaugos zonos 1-osios juostos parametrai, pažymėti žemės sklypo plane ne smulkesniu kaip 1:500 masteliu;

7.5. paraiškos gėlo požeminio vandens gavybos gręžiniui projektuoti ir savivaldybės vykdomosios institucijos išvados dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio projektavimo kopijos, kai projektuojamas gėlo požeminio vandens gavybos gręžinys;

7.6. požeminio vandens gavybos gręžinio padėties žemės sklype planas, suderintas su žemės sklypo savininku, – kai gręžinį planuojama įrengti privačioje žemėje, savivaldybės žemės valdytoju, – kai gręžinį numatoma įrengti savivaldybės žemėje, arba valstybinės žemės patikėtiniu, – kai gręžinį numatoma įrengti valstybinėje žemėje.

8. Požeminio vandens gavybos gręžinio projektą turi pasirašyti jį parengęs fizinis asmuo, kai jį rengia juridinis asmuo ar juridinių asmenų grupė, projektą pasirašo ir juridinio asmens vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

9. Požeminio vandens gavybos gręžinio projekto derinimas:

9.1. kai požeminio vandens gavybos gręžinio projektas rengiamas kartu su projektais, kuriems Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir statybos techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas.

Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“ (toliau – STR 1.05.01:2017), nustatytais atvejais būtinas statybą leidžiantis dokumentas, reikia gauti statybą leidžiantį dokumentą Statybos įstatyme ir STR 1.05.01:2017 nustatyta tvarka;

9.2. požeminio vandens gavybos gręžinių, skirtų gėlam (kai planuojama vandenį naudoti geriamojo vandens viešajam tiekimui, išskyrus gręžinio pergręžimą) ir mineraliniam požeminiam vandeniui išgauti, projektai derinami su LGT, kuri Viešojo administravimo įstatymo nustatytais terminais projektą suderina raštu arba nederina, pateikdama motyvuotą atsakymą.

10. Aprašo 8 ar 9 punktuose numatyta tvarka pasirašytas arba suderintas požeminio vandens gavybos gręžinio projektas suteikia teisę įrengti požeminio vandens gavybos gręžinį.

11. Viena pasirašyto ar suderinto požeminio vandens gavybos gręžinio projekto kopija pateikiama požeminio vandens gavybos gręžinio savininkui. Aprašo 2 punkte nurodytas asmuo, rengęs požeminio vandens gavybos gręžinio projektą, privalo požeminio vandens gavybos gręžinio projektą saugoti 5 metus.

III SKYRIUS POŽEMINIO VANDENS GAVYBOS GRĘŽINIO ĮRENGIMAS

12. Požeminio vandens gavybos gręžinių gręžimo būdas, technologija ir gręžinio konstrukcija parenkami atsižvelgiant į geologines-hidrogeologines sąlygas, planuojamą požeminio vandens naudojimo paskirtį ir gylį.

13. Požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo technologiniai ir konstrukciniai sprendiniai turi užtikrinti žemės gelmių ir požeminio vandens apsaugą nuo užteršimo ir išsekimo:

13.1. gręžimo metu naudojamos žaliavos ir medžiagos neturi būti klasifikuojamos kaip pavojingos vandens aplinkai ir (ar) žmonių sveikatai pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008);

13.2. požeminio vandens gavybos gręžiniams, skirtiems geriamojo vandens gavybai, įrengti naudojamos medžiagos turi atitikti reikalavimus, nurodytus Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – HN 24:2017), 14 punkte;

13.3. užvamzdinė ertmė turi būti izoliuojama, kad būtų išvengta paviršinio vandens prietakos į požeminius vandeninguosius sluoksnius, nebūtų vandens pertekėjimo tarp vandeningųjų sluoksnių ir požeminio vandens proveržio žemės paviršiuje;

13.4. požeminio vandens gręžinį įrengiant įsakymu nustatytoje požeminio vandens proveržio rizikos zonoje, gręžskylės sienelės turi būti sutvirtintos apsauginiais vamzdžiais. Apsauginiai vamzdžiai turi būti paliekami, kai nusistovėjęs pjezometrinis požeminio vandens lygis yra aukščiau žemės paviršiaus.

14. Požeminio vandens gavybos gręžinių filtrų konstrukcija ir matmenys parenkami atsižvelgiant į hidrogeologines sąlygas, vandeningojo sluoksnio našumą ir gręžinio naudojimo režimą:

14.1. eksploatuojant kelis vandeninguosius sluoksnius, filtro darbinė dalis turi būti išdėstyta kiekviename sluoksnyje ir sujungta ties nelaidžiomis uolienomis sandariais vamzdžiais;

14.2. žvyro užpilo storis turi būti ne plonesnis kaip 50 mm, t. y. gręžskylės skersmuo turi būti didesnis už filtro skersmenį 100 mm ir daugiau.

15. Požeminio vandens gavybos gręžinių eksploatacinės kolonos viršus turi būti ne žemiau kaip 0,3 m virš siurblynės dugno ar kito pagrindo. Požeminio vandens vandenvietėse, kurios patenka į potvynių užliejamas teritorijas, požeminio vandens gavybos gręžinių eksploatacinės kolonos viršus turi būti ne žemiau kaip 0,3 m virš 1 % tikimybės potvynio vandens lygio (potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapiai Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl Potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“).

16. Požeminio vandens gavybos gręžinių galvutė turi būti sandari, kad paviršinis vanduo nepatektų į gręžinį ar už jo apsauginės kolonos.

17. Žemės gelmių įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais turi būti įrengtas požeminio vandens apskaitos prietaisas, atitinkantis Lietuvos Respublikos metrologijos įstatyme matavimo priemonėms keliamus reikalavimus, ir numatytos vandens debito, vandens lygio matavimo ir vandens mėginių paėmimo vietos.

18. Įrengus požeminio vandens gavybos gręžinį, turi būti atliktas vandens išpumpavimas gręžinio priefiltrinės zonos išvalymui ir hidrogeologinių parametrų nustatymui. Baigiant išpumpavimo darbus paimtuose vandens mėginiuose pagal Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymą akredituotose laboratorijose arba laboratorijose, turinčiose Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, turi būti nustatyti šie vandens saugos ir kokybės rodikliai:

18.1. vandenyje iš gręžinių, kurių vanduo naudojamas geriamojo vandens viešajam tiekimui arba kurių išteklių turi būti aprobuoti, – toksiniai ir indikatoriniai rodikliai, nurodyti HN 24:2017:

18.1.1. toksiniai rodikliai: išskyrus HN 24:2017 3 lentelės 1, 13, 24 25 punktuose nurodytus rodiklius; HN 24:2017 3 lentelės 20 ir 21 punktuose nurodyti rodikliai tiriami, jeigu nustatoma, kad dėl žemės naudojimo ar dėl lokalsios taršos požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonoje, kurie nors iš jų tiesiogiai ar netiesiogiai galėjo patekti ar pateko į vandeningąjį sluoksnį;

18.1.2. indikatoriniai rodikliai (išskyrus HN 24:2017 4 lentelės 4, 15, 16 ir 19 punktuose nurodytus rodiklius);

18.2. vandenyje iš gręžinių, iš kurių išgaunamas mineralinis požeminis vanduo, privaloma nustatyti vandens savybes, nurodytas Lietuvos higienos normoje HN 28:2003 „Natūralaus mineralinio vandens ir šaltinio vandens naudojimo ir pateikimo į rinką reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-758 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 28:2003 „Natūralaus mineralinio vandens ir šaltinio vandens naudojimo ir pateikimo į rinką reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – HN 28:2003):

18.2.1. fizikinius, cheminius ir fizikocheminius rodiklius, nurodytus HN 28:2003 1 priedo 7.1.2, 7.1.4 – 7.1.7 papunkčiuose;

18.2.2. gamtinės kilmės sudedamąsias dalis, nurodytas HN 28:2003 4 priede;

18.3. vandenyje iš gręžinių, kurių vanduo naudojamas 18.1 ir 18.2 papunkčiuose nenurodytais atvejais – bendroji vandens cheminė analizė (pH, savitasis elektrinis laidis, bendrasis kietumas, permanganato skaičius, chloridai, sulfatai, hidrokarbonatai, nitratai, nitritai, natrio, kalio, kalcio, magnio, amonio jonai, geležis, arsenas, manganas), o gręžinių, įrengtų į prekvartero vandeninguosius sluoksnius, vandenyje papildomai turi būti nustatyti fluoridai ir boras.

19. Geofiziniai tyrimai, skirti geologinio pjūvio patikslinimui, turi būti atlikti įrengiant mineralinio požeminio vandens gavybos gręžinius, gręžinius, skirtus viešajam vandens tiekimui, ir kitus gręžinius, kurių gylis – daugiau kaip 150 metrų.

20. Vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-912 „Dėl Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo

patvirtinimo“, aplink požeminio vandens gręžinį nustatoma požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona.

21. Požeminio vandens gavybos gręžinį galima naudoti, kai, vadovaujantis Žemės gelmių registro nuostata, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 198 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo įgyvendinimo“, ir Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių, patvirtintų LGT direktoriaus, nustatyta tvarka gręžinys įregistruojamas Žemės gelmių registre ir jam išduodamas gręžinio pasas.

IV SKYRIUS

POŽEMINIO VANDENS MONITORINGO IR TYRIMO GRĘŽINIO ĮRENGIMAS

22. Požeminio vandens monitoringo ir tyrimo gręžinių įrengimo technologiniai ir konstrukciniai sprendiniai turi užtikrinti žemės gelmių ir požeminio vandens apsaugą nuo užteršimo ir išteklių išsekimo.

23. Požeminio vandens monitoringo ir tyrimo gręžinių įrengimui naudojamos žaliavos ir medžiagos neturi būti klasifikuojamos kaip pavojingos vandens aplinkai ir (ar) žmonių sveikatai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

24. Požeminio vandens tyrimo gręžinių gręžimo būdas ir konstrukcija parenkami atsižvelgiant į planuojamus atlikti požeminio vandens tyrimus ir numatomus paimti mėginius.

25. Įrengus požeminio vandens monitoringo gręžinius, jeigu jie skirti hidrocheminiams stebėjimams, turi būti paimti vandens mėginiai, juose atlikta bendroji vandens cheminė analizė (pH, savitasis elektrinis laidis, bendrasis kietumas, permanganato skaičius, chloridai, sulfatai, hidrokarbonatai, nitratai, nitritai, natrio, kalio, kalcio, magnio, amonio jonai, geležis, arsenas, manganas), prireikus, pagal ūkinės veiklos pobūdį ištirti taršos rodikliai atsižvelgiant į Metodinius reikalavimus monitoringo programos požeminio vandens monitoringo dalies rengimui, patvirtintus LGT direktoriaus.

V SKYRIUS

POŽEMINIO VANDENS GAVYBOS GRĘŽINIŲ KONSERVAVIMAS

26. Nenaudojamą požeminio vandens gavybos gręžinį, kurį planuojama naudoti ateityje, būtina konservuoti per 3 mėnesius nustojus jį naudoti.

27. Požeminio vandens gavybos gręžinys konservuojamas hermetiškai uždarant (užvirinant, įrengiant specialius dangčius) gręžinio žiotis. Požeminio vandens gavybos gręžinio antžeminės dalies rūdijančios metalinės dalys nudažomos antikoroziniais dažais, gręžinio siurblinė išvaloma ir sandariai uždaroma. Ant užkonservuoto požeminio vandens gavybos gręžinio dangčio užrašomas gręžinio numeris Žemės gelmių registre ir konservavimo data.

28. Užkonservuotiems požeminio vandens gavybos gręžiniams, kaip ir naudojamiems gręžiniams, turi būti taikomi požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonų reikalavimai.

29. Už požeminio vandens gavybos gręžinio konservavimo inicijavimą atsakingas gręžinio savininkas arba naudotojas, jeigu jam gręžinys perduotas naudojimo teise.

30. Aprašo 2 punkte nurodyti asmenys, užkonservavę požeminio vandens gavybos gręžinį, konservavimo aktą Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka pateikia LGT ir vieną egzempliorių - gręžinio savininkui ar naudotojui.

31. Prieš pradėdamas naudoti užkonservuotą požeminio vandens gavybos gręžinį, jo savininkas arba naudotojas turi apie tai raštu ar elektroniniu būdu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu, informuoti LGT prieš 10 kalendorinių dienų.

VI SKYRIUS

POŽEMINIO VANDENS GRĘŽINIŲ LIKVIDAVIMAS

32. Likviduoti būtina:

32.1. gręžinius, kai jie nenaudojami ir nebus naudojami;

- 32.2. gręžinius, jeigu juos naudoti monitoringui ar tyrimams nebetikslinga;
  - 32.3. netinkamus naudoti gręžinius, kurių rekonstruoti neįmanoma ar netikslinga;
  - 32.4. dėl techninių ar geologinių priežasčių neužbaigtus gręžinius;
  - 32.5. atlikus numatytus tyrimus gręžinyje, kai jį naudoti nebetikslinga.
33. Požeminio vandens gręžinio savininkas privalo gręžinį likviduoti per 3 mėnesius nuo Aprašo 32.1–32.5 papunkčiuose nurodytų aplinkybių atsiradimo.
34. Požeminio vandens gręžinys, išskyrus požeminio vandens monitoringo gręžinį, kurio gylis – mažiau kaip 20 m, likviduojamas pagal požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektą.
35. Likviduojant išgręžtus, bet neįrengtus požeminio vandens tyrimo gręžinius, likvidavimo projektas nerengiamas.
36. Požeminio vandens gręžinio likvidavimo projekte turi būti:
- 36.1. bendrieji duomenys (projekto pavadinimas, adresas, sklypo kadastro numeris, projektą rengusio fizinio asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas ir teisinė forma, kai projektą rengia juridinis asmuo ar juridinių asmenų grupė, nurodomi ir fizinio asmens rengusio projektą vardas, pavardė, projekto užsakovo fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas arba juridinio asmens pavadinimas, kodas, adresas);
  - 36.2. jei požeminio vandens gręžinys registruotas Žemės gelmių registre, nurodomas gręžinio numeris;
  - 36.3. schema arba žemės sklypo planas su nurodyta likviduojamo gręžinio vieta, požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona ir joje esantys naudojami ar užkonservuoti gręžiniai;
  - 36.4. techninis-geologinis gręžinio pjūvis su gręžinio konstrukcija, filtro tipu. Jeigu šio pjūvio nėra, jį galima sudaryti pagal atitinkamo regiono faktinį geologinį pjūvį;
  - 36.5. duomenys apie vandens statinį ir pjezometrinį lygį;
  - 36.6. planuojamų gręžinio likvidavimo darbų aprašymas;
  - 36.7. technologinė gręžinio likvidavimo schema.
37. Požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektą turi pasirašyti jį parengęs fizinis asmuo; kai jį rengia juridinis asmuo ar juridinių asmenų grupė, projektą pasirašo ir juridinio asmens vadovas arba jo įgaliotas asmuo.
38. Požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektas raštu ar elektroniniu būdu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu, teikiamas derinti LGT, kuri per 10 darbo dienų projektą suderina raštu arba nederina, pateikdama motyvuotą atsakymą. Suderintas požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektas suteikia teisę likviduoti požeminio vandens gręžinį.
39. Viena suderinto požeminio vandens gręžinio likvidavimo projekto kopija pateikiama požeminio vandens gręžinio savininkui. Aprašo 2 punkte nurodytas asmuo, rengęs požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektą, privalo požeminio vandens gręžinio likvidavimo projektą saugoti 5 metus.
40. Požeminio vandens monitoringo gręžiniai, kurių gylis – mažiau kaip 20 m, likviduojami likvidavimo darbus raštu suderinus su LGT. Gręžinį likviduojantis Aprašo 2 punkte nurodytas asmuo prašymą ir teritorijos planą su nurodyta likviduotino gręžinio vieta raštu teikia LGT, kuri per 10 darbo dienų gręžinio likvidavimą suderina raštu arba nederina pateikdama motyvuotą atsakymą.
41. Likviduojant požeminio vandens gręžinį, būtina:
- 41.1. gręžinį išvalyti, jei gręžinys užterštas pašalinėmis medžiagomis;
  - 41.2. užpilti gręžinio filtrą ar atvirą ertmę (jei gręžinys be filtro) reikiamos frakcijos chloruotu žvyru;
  - 41.3. virš žvyro stulpo įrengti ne žemesnį kaip 0,5 m vandeniui nelaidų kamštį, virš jo vamzdžio ertmę užpildyti ne plonesniu kaip 5 m kompaktito arba molio sluoksniu;
  - 41.4. virš molio ar kompaktito stulpo vamzdžio ertmę užpildyti cemento, molio ir smėlio mišinio skiediniu iki 1,5 m gylio matuojant nuo žemės paviršiaus; virš cemento, molio ir smėlio mišinio skiedinio stulpo įrengti ne žemesnį kaip 0,5 m cemento skiedinio kamštį, 1 m gylyje nupjauti apsauginius vamzdžius;
  - 41.5. jei virš gręžinio yra siurblinė, ją išardyti;

41.6. rekultivuoti gręžinio naudojimo ar likvidavimo metu pažeistą žemę.

42. Aprašo 2 punkte nurodytas asmuo, likvidavęs požeminio vandens gręžinį, surašo likvidavimo aktą ir Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka jį pateikia LGT, buvusio gręžinio savininkui per 15 kalendorinių dienų pateikia likvidavimo akto kopiją.

43. Už požeminio vandens gręžinio likvidavimą atsakingas gręžinio savininkas arba žemės savininkas ar valdytojas, kai gręžinys savininko neturi.

Požeminio vandens gręžinių projektavimo,
įrengimo, konservavimo ir likvidavimo
tvarkos aprašo
priedas

(Paraiškos gėlo požeminio vandens gavybos / žvalgybos gręžiniui projektuoti forma)

(fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma)

(fizinio asmens adresas / juridinio asmens buveinės adresas, juridinio asmens kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie juridinį asmenį, fizinio asmens / juridinio asmens telefonas, el. pašto adresas)

---

savivaldybės administracijai

**PARAIŠKA GĖLO POŽEMINIO VANDENS GAVYBOS / ŽVALGYBOS GRĘŽINIUI
PROJEKTUOTI**

20 ____ m. _____ d. Nr. ____

Prašome leisti projektuoti gėlo požeminio vandens gavybos / žvalgybos gręžinį.

1. Bendrieji duomenys – planuojamo įrengti gręžinio vieta ir adresas (pridedama sklypo planas, sklypo nuosavybę arba naudojimą pagrindžiančio dokumento kopija):

---

2. Gręžinio paskirtis: ūkinei komercinei veiklai / geriamojo vandens viešajam tiekimui / individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu / žemės ūkio veiklai, turinčiai išimtį pagal Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo 16 str. 2 d. 2 p. / nekomercinei ūkinei veiklai.
(nereikalingus išbraukti)

3. Pageidaujamas gręžinio našumas m³ /parą: _____

4. Planuojamas ar esamas nuotekų tvarkymo būdas (kaupimas, mechaninis-biologinis valymas, į esamus tinklus, nuotekos nesusidarys, kitas nuotekų tvarkymo projektas, sudaryta sutartis ir kt.)

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-355](#), 2019-06-07, paskelbta TAR 2019-06-13, i. k. 2019-09601

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 417 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento „Požeminio vandens gavybos, monitoringo ir žemės gelmių tiriamųjų geologinių gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarkos aprašas“ (LAND 4-99) patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-257](#), 2021-04-28, paskelbta TAR 2021-04-29, i. k. 2021-08923

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 417 „Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento „Požeminio vandens gavybos, monitoringo ir žemės gelmių tiriamųjų geologinių gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarkos aprašas“ (LAND4-99) patvirtinimo“ pakeitimo